

Přehled učiva.

Str. 1. školní rok 2. a 3. školní rok

Z prvních počátků.

10 Kočička a kohoutek. (Pohádka.)

14 Prvni dětské práce ve škole.

17 Cestou ze školy a do školy.

19 Kdo přišel ještě do školy. (Povídka o sluníčku.)

20 O starém dědečkovi na cestě. (Povídka.)

21 Příhoda.

O domově.

23 Já mám doma chaloupčíčku. (Říkadlo.)

Ve světnici. Ve světnici. (Šífe.)

24 Co máme k snídaní. (Říkadlo.)

Já jsem malý bobeček. (Říkadlo.)

Krajíc chleba. (Říkadlo.)

Hráč a kroupy. (Říkadlo.)

Jeden, dva. (Hra.)

25 Halí, belí. (Píseň s náp.) Hajej, můj andílku. (S nápěvem.)

26 Děťátko malý. (S nápěvem.)

Str.

- 26 Jak si s dětmi hrajeme. Jak si s dětmi hrajeme. (Hojněj.)
Houpy, houpy, houpy. (Říkadlo.)
- 27 Houpy, houpy, kočky snědly kroupy. (S nápěvem.)
Běžel tudy zajíček. (Píseň a říkadlo.)
Takhle jedou . . (Říkadlo.)
Hry: Běžela myška. To je táta. Ten zabil. Toto je paleček. Tenhle vaří. Vařila myška. Tu dobala slepička. Kovej, kovej, kováříčku.
- 29 Co věší děti malým řikají. (Říkadla.)
- 31 Co si děti řikají mezi sebou. (Říkadla.)
- 39 O tom, jak se děti poměly.
Otče náš! — Táta náš! (Říkadlo.)
O věcech ve světnici. O věcech ve světnici. (Šíře.)
- 40 Zejtra bude neděle. (Říkadlo.)
O jednom domečku a co v něm bylo. (K obrázkům Preissigovým.) Byl jeden domeček. (Říkadlo.)
- 44 Vystavíme si domeček . .
- 45 Rodiče a děti. Rodiče a děti. (Šíře.)
- 46 Hry (hybné.)
- 48 Pohádka o koze a čtyřech kuzlátkách.
- 49 Hra na maminku a na děti.
- 50 O dědovi a bábě. O dědovi a bábě. (Šíře.)
- 52 O zlatém vajíčku. (Říkadlo.)
Qkcláči, který utekl od děda a báby. (Pohádka.)
- 55 O lišce. (Bajka.)
O Červené Karkulce a o vlku. (Pohádka.)
- 58 O Honzovi a lodičce. (Poh.)
- 61 Dědeček a babička v nebi. (Poh.)
- 65 Pohádky před spaním.
- 66 O tom, co se ztratilo dědovi a bábě. (Pohádka.)
- 68 Kdo nebyl doma. (Říkadlo.)
- 71 Tatíčku, starej náš. (S náp.)

Str.

- 318 Řezník. (Říkadlo.)
 319
 320
 321 U pekaře.
 322 Hádanky (I. O pečení chleba. — II. O kopisti. — III. O peci, uhlí, pochreblu.)
 323
 324 U krejčího.
 325
 326 Hádanky o jehle a náprstku.
 327 U ševce.
 328
 331
 336 Žertovná hádanka a říkadlo.
 Bota a střevíc. (Hádanky.)
 337
 342
 343
 347
 348
 349
 353 Pořekadlo.
 354
 355
 360
 361 Za stavem.
 363 Hádanka o stavu.
- Řezníci, řezníci. (S nápěvem.)
 Pojd, synečku. (S nápěvem.)
 Hoj, hoj, samý loj. (S náp.)
 U pekaře. (Šíře.)
 —
 Na chléb. (Hra.)
 U krejčího. (Šíře.)
 Koupil jsem si na čepici. (S n.)
 U ševce. (Šíře.)
 Dej si, šohaj, čižmy podšíť. (S nápěvem.)
 Pohádka o chytrém ševci.
 O třech tovaryších. (Pohádka.)
 Tomáškovy boty. (Pohádka.)
 Od koho má švec kůži?
 Jak jistý švec přišel k šestí. (Pohádka.)
 Které řemeslníky obzvláště potřebuje rolník?
 Hádanky o výrob. kolářských.
 Jirka kolář. (Pohádka.)
 Hádanka o chomoutu.
 Které řemeslníky máme ještě ve vsi? - Hádanky o struhadlu.
 Toníkova podivná příhoda.
 Na řemesla. (Hra.)
 Za stavem. (Šíře.)

Sir.

363 Jak mluví stav.

- 364 Veselá příhoda s hadem Červenokosteleckým.
 367 Jak se předlo za starodávna.
 368 Hra na přástvu.
 369 Starodávná píseň o kuželi.
 370 O člověku oráči a ženě tkadleně.
 (Legenda.)
 371 Jak pomohla kravka Aničce
 k pěkné přízi a k štěstí.
 (Pohádka.)
 374 Tkalcovská. (S nápěvem.)

375 Řikadlo (o tkalci.)

- Hra na tkalce.
 Plátno.
 376 Pořekadlo,
 Na plátno. (Hra.)
 377 Naše továrna.
 378 Jak podvlíkali chalupu a stavěli sedničku. Jak podvlíkali chalupu a stavěli sedničku. (Zevrubněji.)
 381 Řikadla o tesařích.
 Zedník. (Řikadlo.)
 382 Jak si chlapci hráli na zedníky.
 383 Odkud co máme na stavbu.
 384 V krámě.
 V krámě. (Šíře.)
 386 Řikadlo o krámě.
 387 Jarmark.
 390 Klimánek na jarmarku. (Píseň - řikadlo.)
 391 Na dobrý jarmark. (Řikadlo.)
 Hostinec na vsi.
 393 Řikadlo o Juklovi.
 395 Hádanka o sudu s pivem.

Str.

- 395 Pohádka o velice podivných hostech.
 398 Počesiný. (Fr. L. Čelakovský.)
 399 Co nás také žíví. O našem potoku.
 401 Na ryby! (Píseň - říkadlo.)
 Děvče u potoka. (Píseň - řík.)
 402 Říkadlo. (U potoka, u řeky.)
 O potůčku, do starého někdy něco spadne. (Říkadlo.)
 Anička a potůček. (Povídka.)
 403 Pěna na vodě. (Hádanka - řík.)
 Voda. (Hádanka - říkadlo.)
 Potok, kamení, vrba. (Hád. - řík.)
 404 Voda, země, strom. (Hád. - řík.)
 Pořekadlo.
 Holka modrooká . . . (Píseň.)
 Voděnká na poorce. (Píseň.)
 405 Mlýn a pila. Mlýn a pila. (Šíše.)
 406 Mlynáříčku, mlynáři. (Píseň.)
 407 Hádanky (o mlýnu a mlynáři).
 Kozliček ve mlýně. (Píseň.)
 408 Žertovná přísloví.
 Na kolotoč mlýnské. (Hra.)
 Pořekadlo.
 409 Na mlýn. (Hra.)
 Říkadlo.
 410 Výstraha. (S nápěvem.)
 Mlynářská bída. (Říkadlo.)
 Mlynáři chlapící. (Píseň.)
 411 Pšenička ve mlýně. (S náp.)
 Náš les.
 413 Do lesa. (Píseň.)
 Já do lesa nepoječu. (Píseň.)
 Jak Anička vysvobodila svých
 sedm zhavranělých bratří. (Poh.)

Str.

- 421 Říkadio. (Když jsem já byl malým veveřátkem.)^v
 422 Aj, vím já jeden háječek. (S n.)
- Svatba na vsi.
 423 Svatba na vsi.
 Svatbní písň: Husička
divoká.
- Fouká vítr po dolině.
 424 Nyní vám děkuju.
 Pověz ty mně.
 Chystejte misky.
 Muzikanti, co děláte.
- Jaké pak je to veselí.
 425 Když jste nás pozvali.
 Kolem, husičky, kolem.
 Vesele zpívejte.
- Kde jsou mí rodiče.
 426 Aj, líto, líto.
 Zelenej se, zelenej.
- Aj, mámo, mámo.
 427 Já jsem se se všemi rozloučila.
 Pod našima okny.
- Jen ty nás, formánku.
 428 Nepůjdeme dále.
 Opatruj vás pán Bůh.
 Panímámo zlatá.
- Už je to uděláno.
 429 Nevěstina touha po matce.
- Říkadla o veselé svatbě.
- 430 Zvířecí svatby: Laštověnka a krahuliček.
 431 Sová na svatbě komárově.
 Ještě o svatbě komárově.
 Svatba vlkova.
- 432 O svatbě žabí.

Str.

433

Povídka o starém tatíčkovi a jeho
třech dcerách.

434 Veselosti.

Veselosti.

435

Housle.

441

O Vášovi a jeho kouzelných
houslích. (Pohádka.)

Zahrejte mně, housličky.

Hádanky o houslích.

Jen dál. . .

Muziky. . .

442

Říkadla : Jedna máma zlá.

Byl tě před časem.

Dudácké písňě: To jsou
dudy.

Strakonické dudy.

Jen ty mně, dudáčku.

Zadudej, dudáčku.

Král, král,

Je-li pak to pravda.

O pouti. (Šíře.)

Pohřeb. (Šíře.)

Sirotek.

Na hřbitově.

Děti na hřbitově: Za
kamenným plotem.

Ach, Bože, můj Bože.

Ach, Bože, Rozbože.

Vedia jsem si.

Hřbitově, hřbitově.

Zvony.

Hádanky o zvonu.

Rakev. (Hádanka.)

Hrob. (Hádanka.)

Přísloví.

Ponocný.

454

Str.

455

Povzdech ponocného.

Pežár.

456

Pošta.

457

Poštovská.

Správa obce.

458

Jak se kde u nás říká.

Kudy kam chodíme.

459

Anda za horami. (S náp.)

Na Homoli.

Obsah I. části.

	<i>Str.</i>
<i>Z prvních počátků</i> - - - - -	7
<i>První dětské práce ve škole</i> - - - - -	14
<i>Cestou ze školy a do školy</i> - - - - -	17
<i>O domově</i> - - - - -	22
<i>Učivo o domově</i> - - - - -	196
<i>V rodné obci</i> - - - - -	205
<i>Doslov k první části</i> - - - - -	461
<i>Přehled učiva</i> - - - - -	474
<i>Přehled písni</i> - - - - -	490
<i>Opravy</i> - - - - -	498

Str.

- 71 Děda Šimků z Vostré hory.
 72 Ještě o tom, co máme v sednici.
 74 Hádanky o věcech v sednici.
 77 Kdo nás navštěvuje.
 78 Co děláme ráno? Aj, ráno. (S nápěvem.)
 79 Říkadlo před večerem.
 80 O zvířátkách ve světnici. Psík a kočka. (Šíře.)
 81 Příhody, jež dělì vypravovaly.
 82 Když jsem k vám chodíval.
 (S nápěvem.)
 Co pes dělá?
 83 Přísloví. (O psu.)
 O našem Jurovi.
 84 Slovìl Jura. (Říkadlo.)
 O psu Turkovi a jeho přátelstvu. (Říkadlo.)
 85 Jak kočka a pes mluví.
 O tom, co povídal Voříšek.
 O Puntíkovi.
 86 Zlý Pozorek. (Říkadlo.)
 Příhoda s přadýnkem, které se ztratilo.
 87 Co dělá naše kočka?
 O Kubově Micce.
 88 Kocourek. (Říkadlo.)
 89 Náš kocourek strakatý. (S náp.)
 Kotě.
 90 Hra na slepá koťátko.
 91 Příhoda s klubkem.
 92 Kočka čtveračka. (Pohádka.)
 93 Hádanky o kočce.
 94 Vlastnosti domácího psa a kočky.
 96 Pořekadla.
 O jiném zvířátku ve světnici. (Myš.)
 97 Myší tanec. (Píseň s náp.) Myška v komoře. (Povídka.)

Str.

- 98 Pohádka o myšce. (J. Loutocký.)
 99 Říkadla (o myšce a kočce).
 Povídka o tom, jak se myška
 utopila.
- 101 Říkadlo. (Náš Jan, tulipán.)
 Povídka o kocourku, který myšce ukousl ocásek.
- 102 Na kocoura a na myš. (Hra.)
 103 Co mladá myška uviděla.
 104 Myš pod sítem. (Bajka.)
 Rukavička. (Pohádka.)
- 105 Hlasy ve světnici.
 106 Kotě a hodiny.
 107 Na peci (s říkadlem : Povídám, povídám).
 108 Píseň o peci.
 Pohádka o koze, která se usadila na peci.
 111 Tatičku, hraj! (S nápěvem.)
- 112 Naše strava.
 113 Říkejte rychle : (Šla Prokopka.)
 Co pálí?
- 114 Dobrá jídla. (Hádanky.)
 Kterak voják kaší vařil. (Poh.)
- 115 Hostiny.
 Na půdě.
- 116 Co našli hoši na půdě. (Příh.)
 117 Co Šula s kočkou prováděl na půdě.
 (Příhoda.)
- 118 Domácí hospodářství.
 119 Naše koza, (Říkadlo.)
 Kozel.
 Kravky v chlévě.
- 120 O dětském hospodářství.
 121 Hádanky (o koze a hovězím
 ocase).
 Jak se mají chudí lidé.
 Komu je blaze. (Píseň.)

Str.

- 122 Potěcha. (Píseň.)
Hrnéčku, vař! (Pohádka od J. K. Erbena.)
- 124 Říkejte rychle.
Na dvorečku (s řík.: Já pan klouček ; Uměl nám strýc.)
- 126 Říkadlo. (V tom královském dvoře.)
O měchýři, slámě a bačkoře. (Pohádka.)
- 127 Pod stromem na dvoře.
- 128 Kohoutek s rodinou.
Pes a kohout. (Bajka.)
- 129 O kohoutku se zlatým hřebínkem. (Pohádka.)
- 132 Opovážlivé kuře.
- 133 Králíci.
Králíci.
- 134 Co dělají králíci v chlívě.
- 135 Králiček Usáček a kravka Červa.
- 137 O tom, jak se králíci dostali do světa.
- 141 Holubi.
- 142 Písň o holubičkách a holoubcích.
I. Holubička lítá. (S nápěvem.)
II. Kdes, holubičko, lítala?
III. Okolo javora.
IV. Holuběnko sivá.
V. Měla jsem holoubka.
- 143
- 144 O tom, jak hodné Popelce pomáhaly holubičky. (Poh.)
- 149 Komín.
- 150 Komínku, komínku, komínku můj. (S nápěvem.)
Ulekaná Nána. (J. V. Sládek.)
- 151 O komínkoví.
- 152 Co má kominík. (S náp.) Kominík a mlynář. (Říkadlo.)
- 153 Přísloví (o dýmu a ohni.)

Str.

- 153 Naše zahrada. Hádanka (o uhlí, ohni a kouři.)
Před našima okny. (S náp.)
- 155 Jabloňka. (Říkadro.)
Co se při česání přihodilo. Dva více dovedou než jeden.
Něco o jablíčkách. (Říkadro.)
- 156 Jména našich jablek. Jablíčka a vosy. (Povídka.)
Padavče.
- 157 O jablíčku, které zůstalo na
jabloni. (Povídka.)
- 158 Jablko má jádra a co z nich
bude.
- 159 Hádanka o jablíčku.
Naše stodola. (Šífe.)
- 163 Přísloví.
Co se ještě říkává.
Mlatec a cep.
Hádanka o sítu.
- Příhoda za stodolou. (Říkadro.)
- 164 Kuřátka ve stodole. Zvířátka v práci. (Říkadro.)
- 171 Říkadro. (Slámu mám . . .)
- 172 Přísloví.
Kdo k nám přichází do stavení.
- 173 Co komu prodáváme ?
- 174 Řezník. (Píseň.)
Na trh. (Hra.)
- Zač ten kůň. (Hra.)
- 175 Na prahu:
- 178 O kohoutku a lesních zvířátkách. (Pohádka.)
- 180 O tom, jak měl Jenda veliké
starosti. (Pohádka.)
- 182 Děti si před chaloupou hrají.
- 183 Jak si hrají děti »na Ančičku.«
- 184 Příhody.

Str.

- 185 Mlýnek na potoce.
Říkadlo o rybě u potoka.
- 186 Na kopečku. (Povídka.)
- 187 Kdo čím bude?
Když jsem já byl malý chlapec.
(S nápěvem.)
- 188 Co je blízko a co daleko od naší chalupy.
- 189 Jen jsem nebyl tejden doma.
(S nápěvem.)
O Bětušce, která šla na službu.
(Pohádka.)
- 194 Přísloví.
- 196 *Učivo o domově.* (Pro přehled a k opakování.)

*
V rodné obci.

- 205 Naše škola. Naše škola. (Šíře.)
- 209 Na školu.
- 213 Kolem školy. (Ruch v obci.)
- 215 Vápeník jede. (S nápěvem.)
- 216 Co poznáváme sluchem.
- 217 Píseň o Kudrnovi a jeho kole.
Cestou po vsi.
- 218 Co jsme včera viděli.
- 219 Práce na silnici.
- 220 Jak děti zobrazovaly ruch na
naší silnici.
- 222 Povídka o třech groších.
- 223 Naše chalupy. (Šíře.)
- 225 Hádanka o střeše.
Co jsou sousedé.
Jak se z nepřátel stali přátelé.
Přísloví.
- 226

Str.	
226	Dvě sousedky. (Pohádka.)
230	Jak se ze sousedky stala zlá macecha. (Pohádka.)
238	Malí sousedé.
239	Bohatí a chudí.
240	Ríkáme.
241	Bohatství nevede vždy k štěstí.
242	Přísloví.
246	O dvou bratřích, jednom bohatém a druhém chudém. (Pohádka.)
	Žebráček. (Píseň.)
	Statky. (Šíre.)
249	Zvířátka na dvoře hospodářově.
253	Selské hospodářství. (Pořekadlo.)
254	Selské písni: Sedláčkově hodně je.
	Můžeš si, sedláčku.
255	Já jsem zeman. (S nápěvem.)
	Jaký bude z tebe sedláček.
	Jel synek orati. (S nápěvem.)
256	Čtyři koně ve dvoře. (S náp.)
	Co děláš, neoráš?
257	Orali sedláci.
	Janku, synku.
	Nezorané pole.
	Aj volky, volky.
258	Čí je to polečko nezorané? (S n.)
	Můj tatíčku starý.
259	Třikrát jsem pole oral,
	Pověz mně, Vavroušku. (S náp.)
260	Milý brachu. (Píseň - říkadlo.)
	Když jsem jel do Prahy. (Píseň - říkadlo.)
	Neuhodne, aby hádal.
	Dobrá rada.

Str.

- 261 Špatné hospodářství.
Hynoucí hospodářství.
- 262 Bida.
- Lenivá. (Píseň - říkadlo.) Sedlák Jíra. (J. V. Sládek.)
- 263 Přání. (Sv. Čech.)
Pís ně oslužbě v hospo-
dářství:
Šohajíčku malušenky. (S náp.)
Služ, Jeníčku, služ u nás.
- 264 Nařezal sečky.
Šohaji, šohaji.
- Nedívej se na klobouček.
Když začne skřivánek.
- 265 Ach, můj Bože!
Když jsem sloužil. (S nápěvem.)
- 266 O děvečce v hospodářství.
O krající chleba a Tondovi na
službě. (Povídka.)
- 267 O selské stravě:
Trochu kyselá. (S nápěvem.)
- 273 Není zelí. (Píseň - říkadlo.)
Hrách a kroupy. (Píseň - říkadlo.)
Něco kulatého. (Píseň - říkadlo.)
Za krejcar drštiček. (Píseň - říkadlo.)
Dobře u sedláka. (Píseň - říkadlo.)
- 274 Ztratila jsem hnětynku. (S nápěvem.)
Koně. Koně. (Šíře.)
- 275 Hřibě. (Příhoda.)
- Pís ně:
To je, Bože, to je, (S náp.)
Pojďme dom.
Jeníček v maštali.
Vstávej a vstávej.
- 276

Sr.

277

Můj koníček vranej.

Až já pojedu. (S nápěvem.)

Čí to koníčky.

278

Na tom našem nátoníčku. (S n.)

Čí jsou to koníčky lysy.

279

Komu je tak dobré. (S náp.)

Kalouskovy koně. (S nápěvem.)

280

Šafářovy koně lysy.

Dlouho, můj holečku.

281

A kdybych já věděla. (S náp.)

282

Rosička na trávu sedá. (S náp.)

Kdyby mi tak bylo. (S náp.)

Já mám na stání.

283

Husaři, husaři.

Stojí borověnka. (S nápěvem.)

284

Já jsem kočí z Prahy. (S n.)

Já jsem chlapík z Vídñ.

Jak pomohl koníček Jankovi
k štěstí. (Pohádka.)

296 Říkadlo. (Koně-li ve běhu.)

297 V kovárně.

Naše kovárna. (Šíře.)

300

Hádanky.

301 Říkadla o kováři.

302

Kovář, kovář. (S nápěvem.)

303

Kováříček.

Koníček a podkověnka.

305 Nocleh v kovárně. (Lid. legenda.)

310

Kovář a smrt. (Pohádka.)

313 U bednářů.

O kováři v Turově. (Pověst.)

315

U bednáře. (Šíře.)

316 Co mně dás. (S nápěvem.)

Hádanka o bednáři.

U truhláře.

U truhláře. (Šíře.)

317 U řezníka.

U řezníka. (Šíře.)